

**INGLIZ TILINI INTERFAOL METODLAR
YORDAMIDA O'RGATISH USULLARI**

Innovatsion texnologiyalar universiteti Filologiya kafedrası
Katta o'qituvchisi **Tursunov Alisher Roziqjonovich**
Innovatsion texnologiyalar universiteti 3-bosqich talabasi
Muxtarova Sofiya Sanjarovna

Annotatsiya. Ushbu maqolada ingliz tilini o'qitishda interfaol metodlardan foydalanishning samaradorligi yoritilgan. Bugungi kunda an'anaviy dars shakllari o'rnini talabalarning faolligini oshiruvchi, muloqotga asoslangan interfaol usullar egallab bormoqda. Maqolada "Brainstorming", "Role play", "Debate", "Cluster", "Interactive games" kabi metodlarning mohiyati, ularni dars jarayonida qo'llash bosqichlari hamda o'quvchilarning nutq faolligini oshirishdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, bu usullar orqali o'quvchilarda mustaqil fikrlash, jamoada ishlash va kommunikativ kompetensiyani shakllantirish imkoniyatlari ko'rsatib beriladi. Tadqiqot natijalari interfaol metodlar ingliz tili o'qitish jarayonini yanada samarali, qiziqarli va ijodiy amalga oshirish imkoniyatini beradi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili, interfaol metodlar, o'qitish usullari, kommunikativ kompetensiya, ijodkorlik, muloqot.

Аннотация. В данной статье освещается эффективность использования интерактивных методов при обучении английскому языку. В настоящее время традиционные формы проведения занятий постепенно уступают место интерактивным методам, направленным на повышение активности студентов и развитие общения. В статье анализируются сущность таких методов, как «Brainstorming» (мозговой штурм), «Role play» (ролевые игры), «Debate» (дебаты), «Cluster» (класстер) и «Interactive games» (интерактивные игры), этапы их применения в учебном процессе, а также их значение для повышения речевой активности учащихся. Кроме того, показаны возможности формирования у студентов самостоятельного мышления, умения работать в команде и развития коммуникативной

компетенции. Результаты исследования свидетельствуют о том, что использование интерактивных методов позволяет сделать процесс обучения английскому языку более эффективным, интересным и творческим.

Ключевые слова: Английский язык, интерактивные методы, методы обучения, коммуникативная компетенция, творчество, общение.

Abstract. This article highlights the effectiveness of using interactive methods in teaching English. Nowadays, traditional forms of teaching are gradually being replaced by interactive approaches aimed at increasing students' activity and promoting communication. The article analyzes the essence of such methods as "Brainstorming," "Role Play," "Debate," "Cluster," and "Interactive Games," the stages of their implementation in the learning process, and their significance in enhancing students' speaking activity. In addition, the paper shows how these methods contribute to developing learners' independent thinking, teamwork skills, and communicative competence. The research results demonstrate that the use of interactive methods makes the process of teaching English more effective, engaging, and creative.

Key words: English language, interactive methods, teaching methods, communicative competence, creativity, communication.

Zamonaviy ta'lim jarayonida interfaol metodlardan foydalanish o'quvchilarning mustaqil fikrlashi, muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirish va bilimlarni mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega. Ingliz tilini o'rgatishda interfaol metodlar, ya'ni o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi faol hamkorlikka asoslangan pedagogik yondashuvlar til o'rganish jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

1. Interfaol metodlarning ta'limdagi o'rni.

Interfaol metodlar o'quvchini markazga qo'yadigan va ularning faol ishtirokini ta'minlaydigan ta'lim usullaridir. Ingliz tilini o'qitishda ular quyidagi maqsadlarga xizmat qiladi:

- muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish;
- o'quvchilarda ijodiy fikrlashni shakllantirish;
- o'quv jarayonini jonlantirish va qiziqarli qilish;
- o'rganilayotgan materialni hayotiy vaziyatlar bilan bog'lash.

2. Ingliz tilini o'rgatishda keng qo'llaniladigan interfaol metodlar

1. **Rol o'ynash (Role play).** O'quvchilar turli hayotiy vaziyatlarda ingliz tilida muloqot qilishni mashq qiladilar. Masalan, do'konda xarid qilish, aeroportda suhbatlashish, kasbiy suhbatni olib borish.

2. **Munozara (Debate).** Talabalar guruhlariga bo'linib, ma'lum bir mavzu yuzasidan ingliz tilida bahs yuritadilar. Bu metod nutqiy faollikni oshiradi va argument keltirish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

3. **"Aqliy hujum" (Brainstorming).** O'quvchilar bir mavzu bo'yicha imkon qadar ko'proq g'oya ishlab chiqadilar. Bu usul lug'at boyligini kengaytiradi va ijodkorlikni rivojlantiradi.

4. **Case study (amaliy vaziyatlarni tahlil qilish).** Talabalarga real hayotiy vaziyatlarga oid topshiriqlar beriladi va ularni ingliz tilida tahlil qilish orqali muammolarga yechim topish mashq qilinadi.

5. **Klaster va mind-mapping.** O'quvchilar mavzu bo'yicha asosiy tushunchalarni grafik tarzda tasniflaydilar. Bu usul o'quvchilarning tizimli fikrlashini rivojlantiradi.

6. **Jamoaviy loyiha (Project-based learning).** Talabalar guruh bo'lib ingliz tilida loyiha ishlab chiqadilar: prezentatsiya, video rolik, maqola tayyorlash.

3. Interfaol metodlarning afzalliklari

- O'quvchilar faol ishtirokchi bo'ladi.
- Nutqiy ko'nikmalar amaliyotda shakllanadi.
- Til o'rganish jarayoni qiziqarli va ijodiy kechadi.
- Mustaqil fikrlash, muloqot va jamoaviy ishlash ko'nikmalari rivojlanadi.
- Motivatsiya va o'z-o'zini baholash imkoniyatlari oshadi.

4. O'zbekiston ta'limida interfaol metodlarning qo'llanilishi

So‘nggi yillarda umumta’lim maktablari, akademik litsey va oliy ta’lim muassasalarida ingliz tilini o‘rgatishda interfaol metodlardan keng foydalanilmoqda. Bugungi kunda zamonaviy uslubiy qo‘llanmalarda “debate”, “role play”, “project work” kabi metodlarni muntazam qo‘llash tavsiya etilmoqda. Natijada o‘quvchilarning ingliz tilida erkin muloqot qilish, tinglab tushunish va o‘qib tushunish ko‘nikmalari ancha yaxshilanmoqda.

Xulosa. Ingliz tilini o‘qitishda interfaol metodlardan foydalanish ta’lim samaradorligini oshiruvchi muhim omildir. Qolaversa, o‘quvchilarga yangi va zamonaviy metodlardan foydalangan holda dars jarayonlarini tashkil etish hozirgi kun uchun zarur ta’lim texnikasi hisoblanadi. Bu metodlar o‘quvchilarning til ko‘nikmalarini amaliy faoliyatda shakllantiradi, ijodkorlik va mustaqil fikrlashni rivojlantiradi hamda kommunikativ kompetensiyani yuksaltiradi. Shu bois o‘qituvchilar ingliz tili darslarida interfaol metodlardan keng foydalanishlari lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Brown, H. D. *Principles of Language Learning and Teaching*. – New York: Pearson Education, 2014.
2. Richards, J. C., Rodgers, T. S. *Approaches and Methods in Language Teaching*. – Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
3. Harmer, J. *The Practice of English Language Teaching*. – London: Longman, 2017.
4. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi metodik qo‘llanmalari.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Chet tillarini o‘qitish tizimini yanada takomillashtirish” qarori, 2021-yil.